

Regulamin udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym¹

Załącznik nr 1

Regulamin udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

Dotychczas zaprezentowane rozważania w przedmiocie konsultacyjnych form udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym, zarówno w zakresie dyskusji publicznej, jak i konsultacji społecznych, znalazły odzwierciedlenie w projekcie uchwały. Ukazuje ona w jaki sposób można wykorzystywać potencjał rozwiązań wynikających z obowiązujących przepisów prawa, a zwłaszcza z przepisów u.p.z.p. oraz u.s.g.

Uchwała Nr .../.../... Rady Miasta Gdańska
z dnia ... r.

w sprawie uchwalenia Regulaminu udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym.

Na podstawie art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
(Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.)

w imieniu mieszkańców Miasta Gdańska,
Rada Miasta Gdańska uchwała, co następuje:

§1. Uchwała się Regulamin udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym, stanowiący Załącznik nr 1 do uchwały.

§2. Uchwała nie narusza postanowień innych uchwał uchwalonych na podstawie art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.).

§3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady Miasta Gdańska

...

■ Przewodniczący Rady Instytutu Metropolitalnego (www.im.edu.pl), asystent w Katedrze Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego.

¹ Regulamin został opracowany w ramach projektu "Więcej dialogu w planowaniu przestrzennym" realizowanego przez Instytut Metropolitalny (www.im.edu.pl) i współfinansowanego ze środków Miasta Gdańska.

§1. Regulamin udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym (zwany dalej: „regulaminem”) określa:
1) organizację, zakres i tryb działania Zespołu ds. Udziału Społeczeństwa w Planowaniu Przestrzennym;
2) zasady, formy i tryby udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym;
3) warunki i zasady powoływania ekspertów.

§2. Ilekroć w regulaminie jest mowa o:

- 1) planowaniu przestrzennym – rozumie się przez to postępowanie w sprawie sporządzenia i uchwalenia projektów aktów planistycznych, o których mowa w art. 11 i art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647);
- 2) zgromadzeniach planistycznych – rozumie się przez to formę zgromadzenia publicznego, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. - prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2013 r. Poz. 397);
- 3) warsztatach projektowych – rozumie się przez to formę konsultacji, o której mowa w art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594);
- 4) panelach dyskusyjnych – rozumie się przez to formę konsultacji, o której mowa w art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594);
- 5) organizacjach pozarządowych – rozumie się przez to organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873) z siedzibą w Mieście Gdańsk;
- 6) ekspercie – rozumie się przez to osobę o wykształceniu i przygotowaniu fachowym związanym bezpośrednio z teorią i praktyką planowania przestrzennego, która nie pełni funkcji w organach Miasta Gdańska lub innych jednostkach organizacyjnych Miasta Gdańska.

§3. Udział społeczeństwa w planowaniu przestrzennym przybiera następujące formy:

- 1) zgromadzenia planistycznego;
- 2) warsztatów projektowych;
- 3) paneli dyskusyjnych.

§4. 1. Obowiązek przeprowadzenia zgromadzenia planistycznego dotyczy:

- 1) założeń do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- 2) założeń do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

2. Obowiązek przeprowadzenia warsztatów projektowych i paneli dyskusyjnych dotyczy:
  - 1) projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
  - 2) projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
  - 3) projektu gminnego programu rewitalizacyjnego.

Rozdział 2.

Zespół ds. Udziału Społeczeństwa w Planowaniu Przestrzennym

- §5. 1. Tworzy się Zespół ds. Udziału Społeczeństwa w Planowaniu Przestrzennym (zwany dalej: „Zespołem”) jako organ pomocniczy Prezydenta Miasta Gdańska.
2. Do zadań Zespołu należy w szczególności:
    - 1) tworzenie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, mechanizmów informowania społeczeństwa o planowaniu przestrzennym;
    - 2) organizowanie udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym, a w tym organizowanie zgromadzeń planistycznych, warsztatów projektowych i paneli dyskusyjnych.
    3. Kadencja Zespołu trwa 3 lata, przy czym członek Zespołu nie może pełnić funkcji dłużej niż dwie kolejne kadencje.
- §6. 1. Zespół składa się z:
  - 1) trzech przedstawicieli organów lub jednostek organizacyjnych Miasta Gdańska;
  - 2) sześciu przedstawicieli organów jednostek pomocniczych Miasta Gdańska;
  - 3) dziewięciu przedstawicieli mieszkańców Miasta Gdańska.
2. Członków Zespołu powołuje i odwołuje Prezydent Miasta Gdańska, z tym że powołanie członków Zespołu reprezentujących:
    - 1) organy i jednostki organizacyjne Miasta Gdańska, następuje spośród osób zgłoszonych przez te organy i kierowników takich jednostek;
    - 2) organy jednostek pomocniczych Miasta Gdańska, następuje spośród osób zgłoszonych przez organy wykonawcze tych jednostek, przy zastrzeżeniu, że jeden organ wykonawczy może zgłosić jednego kandydata;
    - 3) mieszkańców Miasta Gdańska, następuje spośród osób zgłoszonych przez organizacje pozarządowe.
  3. Prezydent Miasta Gdańska odwołuje członka Zespołu przed upływem kadencji:
    - 1) na jego wniosek;
    - 2) w przypadku skazania członka Zespołu prawomocnym wyrokiem za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione z winy umyślnej;
    - 3) jeżeli stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków członka Zespołu z powodu choroby stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;
    - 4) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach Zespołu.
- §7. 1. Prezydent Miasta Gdańska powołuje i odwołuje Przewodniczącego Zespołu i jego dwóch Zastępców.
2. Do zadań Przewodniczącego Zespołu należy kierowanie pracami Zespołu, a w szczególności:
    - 1) zwoływanie co najmniej raz na dwa miesiące posiedzeń Zespołu, a także ich otwieranie, prowadzenie i zamykanie;

- 2) opiniowanie projektu harmonogramu prac planistycznych;
  - 3) tworzenie, przekształcanie i znoszenie grup roboczych, a także podział pracy pomiędzy nimi.
3. Przewodniczący Zespołu, do 30 listopada każdego roku, składa Prezydentowi Miasta Gdańska sprawozdanie z działalności Zespołu.

§8. Za udział w pracach Zespołu nie przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży.

Rozdział 3.

Zasady udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym

- §9. 1. Prezydent Miasta Gdańska prowadzi harmonogram prac planistycznych. W harmonogramie prac planistycznych umieszcza się informacje o miejscu, terminie, godzinie, formie i przedmiocie udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym.
2. Harmonogram prac planistycznych ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Miasta Gdańska, a jego aktualizacje przesyła się do osób znajdujących się w systemie newsletter.
  3. Informacje, o których mowa w ust. 1 ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Miasta Gdańska na co najmniej jeden miesiąc przed wyznaczonym terminem.
- §10. 1. Udział społeczeństwa w planowaniu przestrzennym odbywa się w dni pracy, w godzinach popołudniowych i wieczornych (między 17.00 a 21.00).
2. Zgromadzenie planistyczne przeprowadza się raz do roku. Warsztaty projektowe i panele dyskusyjne publiczne przeprowadza się każdorazowo, gdy przedmiotem działania organów lub jednostek organizacyjnych Miasta Gdańska jest sprawa, o której mowa §4 regulaminu.
- §11. 1. Zgromadzenie planistyczne przeprowadza się w lokalu lub przestrzeni, w której jest odpowiednia liczba miejsc dla wszystkich zainteresowanych. Zgromadzenie planistyczne prowadzi przedstawiciel Prezydenta Miasta Gdańska.
2. Warsztaty projektowe i panele dyskusyjne przeprowadza się w siedzibie organów lub jednostek organizacyjnych Miasta Gdańska, a w szczególności w siedzibach organów jednostek pomocniczych Miasta Gdańska.
- §12. 1. Zgromadzenie planistyczne to spotkanie otwarte, w którym uczestniczą osoby pełniące funkcje w organach i jednostkach organizacyjnych Miasta Gdańska, a w szczególności w organach jednostek pomocniczych Miasta Gdańska, eksperci oraz mieszkańcy.
2. W zgromadzeniu planistycznym uczestniczy każdy zainteresowany.
  3. Zgromadzenie planistyczne jest organizowane na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2013 r. Poz. 397).
  4. Przebieg zgromadzenia planistycznego powinien opierać się na porządku, o którym mowa w Załączniku nr 1 do regulaminu.
- §13. 1. Warsztaty projektowe to spotkania zamknięte wybranej grupy mieszkańców. Warsztaty projektowe prowadzi ekspert lub eksperci.

2. W warsztatach projektowych uczestniczy do 40 osób wybranych przez Prezydenta Miasta Gdańska spośród osób zgłoszonych przez:
- 1) Zespół ds. Udziału Społeczeństwa w Planowaniu Przestrzennym;
  - 2) Miejską Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną;
  - 3) Gdańską Radę Działalności Pożytku Publicznego;
  - 4) organizacje pozarządowe.
3. Przebieg warsztatów projektowych powinien opierać się na porządku, o którym mowa w Załączniku nr 2 do regulaminu.

- §14. 1. Panele dyskusyjne to spotkania otwarte, w których uczestniczą przedstawiciele organów lub jednostek organizacyjnych Miasta Gdańska, a w szczególności organów jednostek pomocniczych Miasta Gdańska, eksperci i mieszkańcy.
2. W panelach dyskusyjnych uczestniczy każdy zainteresowany.
3. Przebieg panelu dyskusyjnego powinien opierać się na porządku, o którym mowa w Załączniku nr 3 do regulaminu.

- §15. 1. Udział społeczeństwa w planowaniu przestrzennym jest ważny bez względu na frekwencję.
2. Wyniki udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym mają charakter opiniodawczy, nie są wiążące.

- §16. 1. Przebieg udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym utrwała się w formie protokołu. Przebieg zgromadzenia planistycznego utrwała się dodatkowo w formie nagrania urządzeniem rejestrującym obraz i dźwięk.
2. Protokoły i nagrania z urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Miasta Gdańska.
3. Wzór protokołu ze zgromadzenia planistycznego stanowi Załącznik nr 1 do regulaminu. Wzór protokołu z warsztatów planistycznych stanowi Załącznik nr 2 do regulaminu. Wzór protokołu z dyskusji publicznej stanowi Załącznik nr 3 do regulaminu.

Rozdział 4.

Powoływanie ekspertów

- §17. 1. Przewodniczący Zespołu może, za uprzednią zgodą Prezydenta Miasta Gdańska:
- 1) zlecać przeprowadzanie badań i opracowywanie ekspertyz związanych z realizacją jego zadań;
  - 2) powoływać ekspertów.
2. Ekspertów, o których mowa w ust. 1, wskazuje Zespół w drodze uchwały podjętej zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu.
- §18. Udział ekspertów jest obligatoryjny przy zgromadzeniach planistycznych i warsztatach projektowych, zaś fakultatywny przy dyskusjach publicznych.
- §19. Koszty funkcjonowania Zespołu związane z jego obsługą, przeprowadzaniem badań i opracowywaniem ekspertyz, a także z uczestnictwem ekspertów, pokrywa się z budżetu Miasta Gdańska.

Uzasadnienie:

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.) w zw. z przepisem art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm) do zadań własnych gminy należy kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na jej terenie. Jest ono realizowane m.in. poprzez uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (zwanego dalej: s.u.k.z.p.) oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (zwanego dalej: m.p.z.p.). Z kolei art. 11 i 17 tej ustawy przewidują różne formy udziału podmiotów spoza systemu administracji publicznej (np. mieszkańców, ruchów miejskich, organizacji pozarządowych) w procesie sporządzania s.u.k.z.p. oraz m.p.z.p. Należą do nich przede wszystkim: (1) komisje urbanistyczno-architektoniczne, (2) wnioski i uwagi, (3) dyskusje publiczne.

Przepisy ustawy określają więc standardy partycypacji społecznej w planowaniu przestrzennym. Są to minimalne standardy, do których przestrzegania – pod rygorem sankcji – obowiązane są wszystkie organy gminy. Wskazana ustawa nie wyklucza jednak możliwości wykorzystywania innych prawnych form udziału podmiotów spoza systemu administracji publicznej w procesie sporządzania s.u.k.z.p. oraz m.p.z.p. Organy gminy mogą je wprowadzić pod warunkiem, że nie naruszają one struktury i sekwencji procesu unormowanego w art. 11 i 17 u.p.z.p.

Niniejszy regulamin przewiduje dodatkowe – pozaustawowe, formy udziału. Są nimi: (1) zgromadzenie planistyczne, (2) warsztaty projektowe i (3) panele dyskusyjne. Wskazane formy udziału poprzedzają proces planistyczny w rozumieniu art. 11 i 17 u.p.z.p. i mają miejsce przed jego formalnym wszczęciem, tj. przed podjęciem przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania projektu odpowiedniego aktu planistycznego. Podmioty spoza systemu administracji publicznej powinny mieć bowiem możliwość realnego współkształtowania treści tych aktów.

Wymienione formy udziału podmiotów spoza systemu administracji publicznej w procesie sporządzania s.u.k.z.p. oraz m.p.z.p. są zróżnicowane pod względem metodycznym. Zgromadzenie planistyczne jest adresowane do jak najszerszego kręgu adresatów. Stąd semantyczne i normatywne powiązanie z inną instytucją prawną – zgromadzeniem publicznym. Powinno odbywać się raz do roku, w stałym terminie i miejscu powszechnie dostępnym. Podczas zgromadzenia planistycznego osoby pełniące funkcje publiczne w gminie, a w szczególności Prezydent Miasta Gdańska, jego Zastępcy, czy kierownicy właściwych jednostek organizacyjnych (np. Biura Rozwoju Gdańska), powinni w wiecowej formule zaprezentować planowane na kolejny rok działania. Zgromadzenie planistyczne zakłada jednostronny przepływ informacji.

Kolejną formą udziału są warsztaty projektowe. Warsztatowa forma zajęć wymaga niewielkich liczebnie i zaangażowanych grup rekrutowanych spośród mieszkańców Miasta Gdańska. Podstawowym założeniem warsztatów jest bowiem interakcja pomiędzy ich moderatorem – urbanistą lub architektem, a uczestnikami. Uczestnicy warsztatów sporządzają mapy i makiety obszaru interwencji koncentrując się przede wszystkim na określaniu przeznaczenia terenu, podstawowych parametrów i wskaźników obiektów, lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Panele dyskusyjne stanowią natomiast podsumowanie pozaustawowej partycypacji społecznej w planowaniu przestrzennym. Zostaną na nich omówione główne problemy dotyczące obszaru interwencji, a także zrekonstruowane poglądy mieszkańców w kwestii ich potrzeb i oczekiwań. Zakłada się nieograniczony dostęp wraz z możliwością zabrania głosu przez uczestników.